

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

kr̥ṣṇayajurvēdīya taittirīya brāhmaṇē
॥ *tr̥tīyāṣṭakē dvādaśaḥ praśnaḥ* ॥
(*kāṭhakam - 3*)

This document has been prepared by
Sunder Kidāmbi
with the blessings of
śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan
His Holiness śrīmad āṅḍavan śrīraṅgam

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

॥ tr̥tīyāṣṭakē dvādaśaḥ praśnaḥ ॥
(kāṭhakaṁ - 3)

॥hariḥ ṁ(4)m ॥

tubhyaṁ tā āngirastamāśyāma taṁ kāmāagnē |

āśānāṁ tvā viśvā āśāḥ |

anū nō'dyānumatīranvidānumatē tvam |

kāmō bhūtasya kāmastadagrē |

brahmā jajñānaṁ pītā virājām |

yajñō rāyō'yaṁ yajñāḥ |

āpō bhadrā āditpāśyāmi |

tubhyaṁ bharanti yō dēhyaḥ |

pūrvāṁ dēvā aparēṇa prāṇāpānau |

havyāvāhagg sviṣṭam ॥ 1 ॥

tubhyaṁ daśā ॥ 1 ॥

dēvēbhyō vai svargō lōkastirō'bhavat |

tē prajāpātīmabruvan |

prajāpatē svargō vai nō lōkastirō'bhūt |

tamanvicchēti |

Please let us know of any errors in this text.

taṃ yaḡñakraṭubhiraṇvaicchat |
taṃ yaḡñakraṭubhiraṇvāvindat |
tamiṣṭibhiraṇvaicchat |
tamiṣṭibhiraṇvāvindat |
tadiṣṭināmiṣṭitvam |
ēṣṭayō ha vai nāma |
tā iṣṭaya ityācākṣatē parōkṣēṇa |
parōkṣapriyā iva hi dēvāḥ || 2 ||

tamāśā'bravīt |
prajāpata āśayā vai śrāmyasi |
aḥamu vā āśā'smi |
māṃ nu yaḡjasva |
athā tē satyā''śā bhaviṣyati |
anu svargaṃ lōkaṃ vēthsyasīti |
sa ētamagnayē kāmāya
purōḍāśamaṣṭākāpālaṃ nirāvapat |
āśāyai caṇum |
anumatyai caṇum |
tatō vai tasyā satyā''śā bhavat |
anu svargaṃ lōkamāvindat |

saṭyā ha vā aśyāśā bhavati |
anū svaṅgaṃ lōkaṃ vīndati |
ya ētēnā haṃviṣā yajātē |
ya ū cainadēvaṃ vēdā |
sō'trā juhōti |
agnayē kāmāya svāhā''śāyai svāhā'' |
anūmatyai svāhā'' prajāpātayē svāhā'' |
svaṅgāya lōkāya svāhā''gnayē''
sviṣṭakṛtē svāhēti || 3 ||

taṃ kāmō''bravīt |
prajāpatē kāmēna vai śrāmyasi |
aḥamu vai kāmō''smi |
māṃ nu yajasva |
athā tē saṭyaḥ kāmō bhaviṣyati |
anū svaṅgaṃ lōkaṃ vēthsyasīti |
sa ētamagnayē kāmāya
purōḍāśamaṣṭākāpālaṃ nirāvapat |
kāmāya caṃrum |
anūmatyai caṃrum |
tatō vai tasyā saṭyaḥ kāmō''bhavat |

anuḥ svargaṃ lōkaṃ vīndati |
satyō ha vā āsya kāmō bhavati |
anuḥ svargaṃ lōkaṃ vīndati |
ya ētēnā haviṣā yajatē |
ya ū cainadēvaṃ vēdā |
sō'trā juhōti |
agnayē kāmāya svāhā kāmāya svāhā |
anumatyai svāhā prajāpatayē svāhā |
svargāya lōkāya svāhā'gnayē
sviṣṭakṛtē svāhēti || 4 ||

taṃ brahmābravīt |
prajāpatē brahmaṇā vai śrāmyasi |
ahamū vai brahmāsmi |
māṃ nu yajasva |
athā tē brahmaṇvān yajñō bhaviṣyati |
anuḥ svargaṃ lōkaṃ vēthsyasīti |
sa ētamagnayē kāmāya
purōḍāśamaṣṭākāpālaṃ nirāvapat |
brahmaṇē caṃrum |
anumatyai caṃrum |

tatō vai tasyā brahmaṇvān yajñō'bhavat |
anū svaṅgam lōkamāvindat |
brahmaṇvān ha vā āsya yajñō bhāvati |
anū svaṅgam lōkam vīndati |
ya ētēnā haviṣā yajatē |
ya ū cainadēvaṃ vēdā |
sō'trā juhōti |
agnayē kāmāya svāhā brahmaṇē svāhā |
anumatyai svāhā prajāpatayē svāhā |
svargāya lōkāya svāhā'gnayē |
sviṣṭakṛtē svāhēti || 5 ||

taṃ yajñō'bravīt |
prajāpatē yajñēna vai śrāmyasi |
aḥamu vai yajñō'smi |
māṃ nu yajasva |
athā tē satyō yajñō bhavaṣyati |
anū svaṅgam lōkam vēthsyasīti |
sa ētamagnayē kāmāya
purōdāsamaṣṭākāpālaṃ nirāvapat |
yajñāya caṛum |

anumatyai caṛum |
tatō vai tasyā satyō yajñō'bhavat |
anū svargaṃ lōkamāvindat |
satyō ha vā āsya yajñō bhāvati |
anū svargaṃ lōkaṃ vindati |
ya ētēnā haṁviṣā yajatē |
ya ū cainadēvaṃ vēdā |
sō'trā juhōti |
agnayē kāmāya svāhā yajñāya svāhā |
anumatyai svāhā prajāpatayē svāhā |
svargāya lōkāya svāhā'gnayē
sviṣṭakṛtē svāhēti || 6 ||

tamāpō'bruvan |
prajāpatē'phsu vai sarvē kāmāḥ śritāḥ |
vayamu vā āpāḥ smaḥ |
asmānu yajasva |
athā tvayi sarvē kāmāḥ śrayiṣyantē |
anū svargaṃ lōkaṃ vēthsyasīti |
sa ētamagnayē kāmāya
purōḍāsāmaṣṭākāpālaṃ nirāvapat |

adbhyaśc̣arum |
anumatyai c̣arum |
tatō vai tasm̄inthsarvē kāmā aśrayanta |
anū svargam̄ lōkamāvindat |
sarvē ha vā aśm̄inkāmāḥ śrayantē |
anū svargam̄ lōkam̄ v̄indati |
ya ētēnā haviṣā yajatē |
ya u cainadēvam̄ vēda |
sō'trā juhōti |
agnayē kāmāya svāhā'dbhyaḥ svāhā |
anumatyai svāhā prajāpatayē svāhā |
svargāya lōkāya svāhā'gnayē
sviṣṭakṛtē svāhēti || 7 ||

tamagnirbalimānābravīt |
prajāpatē'gnayē vai balimatē
sarvāṇi bhūtāni baliḡ hāranti |
aḥamu vā agnirbalimānāsmi |
mām nu yajasva |
athā tē sarvāṇi bhūtāni baliḡ hāriṣyanti |
anū svargam̄ lōkam̄ vēthsyasīti |

sa ētamagnayē kāmāya
purōḍāśamaṣṭākāpālaṃ nirāvapat |
agnayē balimatē caṣum |
anumatyai caṣum |
tatō vai tasmai sarvaṇi bhūtāni balimāharan |
anu svargaṃ lōkamāvindat |
sarvaṇi ha vā āsmai bhūtāni baliḡ hāranti |
anu svargaṃ lōkaṃ vīndati |
ya ētēna haviṣā yajatē |
ya u cainadēvaṃ vēda |
sō'trā juhōti |
agnayē kāmāya svāhā'gnayē balimatē svāhā |
anumatyai svāhā prajāpatayē svāhā |
svargāya lōkāya svāhā'gnayē
sviṣṭakṛtē svāhēti || 8 ||

tamanūvittirabravīt |
prajāpatē svargaṃ vai lōkamanu vivithsasi |
aḥamu vā anūvittirasmi |
māṃ nu yajasva |
athā tē saṭyā'nūvittirbhaviṣyati |

anu svargaṃ lōkaṃ vēthsyasīti |
sa ētamagnayē kāmāya
purōḍāśamaṣṭākāpālaṃ nirāvapat |
anūvityai caṃrum |
anūmatyai caṃrum |
tatō vai tasyā satyā'nūvittirabhavat |
anu svargaṃ lōkamāvindat |
satyā ha vā aśyānūvittirbhavati |
anu svargaṃ lōkaṃ vīndati |
ya ētēnā haviṣā yajatē |
ya u cainadēvaṃ vēdā |
sō'trā juhōti |
agnayē kāmāya svāhā'nūvittyai svāhā |
anūmatyai svāhā prajāpātayē svāhā |
svargāya lōkāya svāhā'gnayē
sviṣṭakṛtē svāhēti || 9 ||

tā vā ētāḥ sapta svargasyā
lōkasya dvāraḥ |
divaśśyēnayo'nūvittayo nāmā |
āśā prathamāḡ rakṣati |

kāmō dvit̥iyām |
brahmā tr̥t̥iyām |
yajñāścaturthīm |
āpaḥ pañcamīm |
agnirbalimānthṣaṣṭhīm |
anūvittiḥ saptamīm |
anū ha vai svargaṃ lōkaṃ vindati |
kāmacārō'sya svargē lōkē bhāvati |
ya ētābhiriṣṭibhiryajatē |
ya ū cainā ēvaṃ vēda |
tāsvanviṣṭi |
paṣṭhauhīvarāṃ dadyātkaḡsam ca |
striyai cābhāraḡ samṛddhyai || 10 || || 2 ||

tapāsā dēvā dēvatāmagrā āyan |
tapasaṣṭāyaḥ svāranvāvindan |
tapāsā sapatnānprañudāmārātīḥ |
yēnēdaṃ viśvaṃ paribhūtaṃ yadasti |
prathamajam dēvaḡ haṣṭā vidhēma |
svayambhu brahmā paramaṃ tapō yat |
sa ēva puṭraḥ sa pitā sa mātā |

tapō ha yaḡṣaṃ praṭhaṃaḡ saṃbābhūva |
śraḡddhayā dēvō dēvaṭvamaśnutē |
śraḡddhā praṭiṣṭhā lōkasyā dēvī || 11 ||

sā nō juṣāṇōpā yajñamāḡāt |
kāmaṭvathsā'mṛtaṃ duhānā |
śraḡddhā dēvī praṭhamajā ṛtasyā |
viśvāsyā bhartrī jagātaḥ praṭiṣṭhā |
tāḡ śraḡddhāḡ haṭviṣā yajāmahē |
sā nō lōkamamṛtaṃ dadhātu |
īśānā dēvī bhuvāṇasyādhipatnī |
āḡāṭhsaṭyaḡ haṭviridaṃ juṣāṇam |
yasmāddēvā jajñirē bhuvāṇaṃ ca viśvē |
tasmai vidhēma haṭviṣā ḡhṛtēnā || 12 ||

yathā dēvaiḥ sādhamādāṃ madēma |
yasyā praṭiṣṭhōrvāntarikṣam |
yasmāddēvā jajñirē bhuvāṇaṃ ca sarvē |
tathsaṭyamarcādupā yajñam na āḡāt |
brahmāhuṭīrupamōdāmānam |
manāsō vaśē sarvāmidaṃ bābhūva |
nānyasya manō vaśamanviyāya |

bhīṣmō hi dēvaḥ sahaśaḥ sahiyān |
sa nō juṣāṇa upa yajñamāgāt |
ākūtīnāmādhipatiṃ cētāsāṃ ca || 13 ||

saṅkalpajūtiṃ dēvaṃ vipāścim |
manō rājānamiha vardhayāntaḥ |
upahavē'sya sumatau syāma |
caraṇaṃ pavitraṃ vitātaṃ purāṇam |
yēnā pūtastarāti duṣkṛtāni |
tēnā pavitrēṇa śuddhēnā pūtāḥ |
ati pāpmāṇamarātiṃ tarēma |
lōkasya dvāramarcimatpavitrām |
jyōtiṣmadbhrājamānaṃ mahāsvat |
amṛtasya dhārā bahudhā dōhāmānam |
caraṇaṃ nō lōkē sudhitāṃ dadhātu |
agnirmūrdhā bhuvāḥ |
anu nō'dyānumatīranvidānumatē tvam |
havyavāhagg sviṣṭam || 14 ||

dēvī ghṛtēṇa cētāsāṃ ca dōhāmānaṃ catvāri ca || 3 ||

dēvēbhyō vai svargō lōkastirō'bhavat |
tē prajāpatimabruvan |

prajāpatē svargō vai nō lōkastirō'bhūt |
tamanvicchēti |
taṃ yajñakṛatubhīranvaicchat |
taṃ yajñakṛatubhīrnānvāvindat |
tamiṣṭibhīranvaicchat |
tamiṣṭibhīranvāvindat |
tadiṣṭināmiṣṭitvam |
ēṣṭayō ha vai nāmā |
tā iṣṭaya ityācakṣatē parōkṣēṇa |
parōkṣāpriyā iva hi dēvāḥ || 15 ||

taṃ tapō'bravīt |
prajāpatē tapasā vai śrāmyasi |
aḥamu vai tapō'smi |
māṃ nu yajasva |
athā tē satyaṃ tapō bhaviṣyati |
anu svargaṃ lōkaṃ vēthsyasīti |
sa ētamāgnēyamaṣṭākāpālaṃ nirāvapat |
tapasē caṃrum |
anumatyai caṃrum |
tatō vai tasyā satyaṃ tapō bhavat |

anuḥ svargaṃ lōkaṃ vīndati |
satyaḡ ha vā āśya tapō bhavati |
anuḥ svargaṃ lōkaṃ vīndati |
ya ētēnā haviṣā yajatē |
ya ū cainadēvaṃ vēdā |
sō'trā juhōti |
agnayē svāhā tapāsē svāhā |
anumatyai svāhā prajāpatayē svāhā |
svargāya lōkāya svāhā'gnayē
sviṣṭakṛtē svāhēti || 16 ||

tagg śraḍdhā'brāvīt |
prajāpatē śraḍdhayā vai śrāmyasi |
ahamu vai śraḍdhā'smi |
mām nu yajasva |
athā tē satyā śraḍdhā bhaviṣyati |
anuḥ svargaṃ lōkaṃ vēthsyasīti |
sa ētamāgnēyamaṣṭākāpālaṃ nirāvapat |
śraḍdhāyai caṛum |
anumatyai caṛum |
tatō vai tasyā satyā śraḍdhā'bhavat |

anuḥ svargaṃ lōkaṃvīndat |
satyā ha vā āsya śraddhā bhāvati |
anuḥ svargaṃ lōkaṃ vīndati |
ya ētēnā haviṣā yajatē |
ya u cainadēvaṃ vēdā |
sō'trā juhōti |
agnayē svāhā śraddhāyai svāhā |
anumatyai svāhā prajāpatayē svāhā |
svargāya lōkāya svāhā'gnayē
sviṣṭakṛtē svāhēti || 17 ||

taḡ satyamābravīt |
prajāpatē satyēna vai śrāmyasi |
ahamu vai satyamāsmi |
māṃ nu yajasva |
athā tē satyaḡ satyaṃ bhaviṣyati |
anuḥ svargaṃ lōkaṃ vēthsyasīti |
sa ētamāgnēyamaṣṭākāpālaṃ nirāvapat |
satyāya carum |
anumatyai carum |
tatō vai tasyā satyaḡ satyamābhavat |

anuḥ svargaṃ lōkaṃ vīndat |
satyaḡ ha vā āsya satyaṃ bhāvati |
anuḥ svargaṃ lōkaṃ vīndati |
ya ētēnā haviṣā yajatē |
ya ū cainadēvaṃ vēdā |
sō'trā juhōti |
agnayē svāhā satyāya svāhā |
anumatyai svāhā prajāpatayē svāhā |
svargāya lōkāya svāhā'gnayē
sviṣṭakṛtē svāhēti || 18 ||

taṃ manō'bravīt |
prajāpatē manāsā vai śrāmyasi |
aḥamu vai manō'smi |
māṃ nu yajasva |
athā tē satyaṃ manō bhaviṣyati |
anuḥ svargaṃ lōkaṃ vēthsyasīti |
sa ētamāgnēyamaṣṭākāpālaṃ nirāvapat |
manāsē caṃrum |
anumatyai caṃrum |
tatō vai tasyā satyaṃ manō'bhavat |

anuḥ svargaṃ lōkaṃ vīndati |
satyaḡ ha vā āśyaḡ maṇō bhavati |
anuḥ svargaṃ lōkaṃ vīndati |
ya ētēnā haviṣā yajatē |
ya ū cainadēvaṃ vēdā |
sō'trā juhōti |
agnayē svāhā manāsē svāhā |
anumatyai svāhā prajāpātayē svāhā |
svargāya lōkāya svāhā'gnayē
sviṣṭakṛtē svāhēti || 19 ||

taṃ carāṇamabravīt |
prajāpatē carāṇēna vai śrāmyasi |
āhamu vai carāṇamasmi |
mām nu yajasva |
athā tē satyaṃ carāṇaṃ bhaviṣyati |
anuḥ svargaṃ lōkaṃ vēthsyasīti |
sa ētamāgnēyamaṣṭākāpālaṃ nirāvapat |
carāṇāya carum |
anumatyai carum |
tatō vai tasyā satyaṃ carāṇamabhavat |

anuḥ svargaṃ lōkaṃ vīndati |
satyaḡ ha vā aśya carāṇaṃ bhavati |
anuḥ svargaṃ lōkaṃ vīndati |
ya ētēnā haviṣā yajatē |
ya u cainadēvaṃ vēdā |
sō'trā juhōti |
agnayē svāhā carāṇāya svāhā |
anumatyai svāhā prajāpātayē svāhā |
svargāya lōkāya svāhā'gnayē
sviṣṭakṛtē svāhēti || 20 ||

tā vā ētāḥ pañca svargasya lōkasya dvāraḥ |
apāghā anuvittayō nāmā |
tapāḥ prathamāḡ rakṣati |
śraddhā dvitīyām |
satyaṃ tr̥t̥iyām |
manāścaturthīm |
carāṇaṃ pañcamīm |
anuḥ ha vai svargaṃ lōkaṃ vīndati |
kāmacārō'sya svargē lōkē bhavati |
ya ētābhiriṣṭibhīryajatē |

ya ū cainā ēvaṃ vēdā |
tāsvanviṣṭi |
paṣṭhauhīvarāṃ dadyātkaḡsam ca |
striyai cābhāraḡ samṛddhyai || 21 || || 4 ||

āśā'nuvittiśraddhā satyā ha |
kāmo yajñassatyō ha |
anyatra satyaḡ ha ||

brahma vai catuṛhōtāraḥ |
catuṛhōtr̥bhyō'dhi yajñō nirmitaḥ |
nainaḡ śaptaṃ |
nābhicāritamāgacchati |
ya ēvaṃ vēdā |
yō ha vai catuṛhōtr̥ṇām catuṛhōtr̥tvam vēdā |
athō pañcāhōtr̥tvam |
sarvā hāsmāi diśaḥ kalpantē |
vācaspatiṛhōtā daśāhōtr̥ṇām |
pṛthivī hōtā catuṛhōtr̥ṇām || 22 ||

agniṛhōtā pañcāhōtr̥ṇām |
vāgghōtā ṣaḍḍhōtr̥ṇām |
mahāhaviṛhōtā saptaḥōtr̥ṇām |

ētaḍvai caṭurhōṭṛṇāṃ caṭurhōṭṛtvam |

athō pañcahōṭṛtvam |

sarvā hāsmāi diśaḥ kalpantē |

ya ēvaṃ vēda |

ēṣā vai sārvaṇḍyā |

ēṭadbhēṣajam |

ēṣā paṅktiḥ svaṅgasyā

lōkasyāñḅasāyāniḥ sruṭiḥ || 23 ||

ēṭān yō'dhyaityacchādirdaṛṣē yāvattarasāṃ |

svārēti |

anapabravaḥ sarvamāyurēti |

ṇḍdatē prajām |

rāyaspōṣaṃ gaupaṭyam |

brahmaṇarçasī bhāvati |

ēṭān yō'dhyaiti |

spr̥ṇōṭyātmanām |

prajām piṭṛn |

ēṭān vā aruṇa aupavēṣirvidāñcakāra || 24 ||

ēṭairadhivādamapājayat |

athō viśvaṃ pāpmānām |

svāryayau |
ētan yō'dhyaiti |
adhivādam jāyati |
athō viśvam pāpmānam |
svārēti |
ētairagnim cinvita svargakāmaḥ |
ētairāyūṣkāmaḥ |
prajā paśukāmō vā || 25 ||

purastāddaśāhōtāramudāñcamupādadhāti yāvatpadam |
hrdayam yajuṣī patnyau ca |
dakṣiṇataḥ prāñcam catuṛhōtāram |
paścādudāñcam pañcahōtāram |
uttarataḥ prāñcaḡ ṣaḍdhōtāram |
upariṣṭātprāñcaḡ saptaḥōtāram |
hrdayam yajūḡṣī patnyāśca |
yathā'vakāsam grahaṇ |
yathā'vakāsam pratigrahanlōkam pṛṇāśca |
sarvā hāsyaitā dēvatāḥ prītā
abhīṣṭā bhavanti || 26 ||

sadēvamagnim̐ cinutē |
raṭhasāmmitaścētavyaḥ |
vajrō vai rathāḥ |
vajrēṇaiva pāpmānaṃ bhrātr̥vyagg str̥nutē |
pakṣaḥ sāmmitaścētavyaḥ |
ētāvāṇ vai rathāḥ |
yāvātpakṣaḥ |
raṭhasāmmitamēva cinutē |
imamēva lōkaṃ paśubandhēnābhijayati |
athō agniṣṭōmēnaḥ || 27 ||

antarikṣamukthyēna |
svāratirātrēṇa |
sarvānlōkānaḥīnēna |
athō satrēṇa |
varō dakṣiṇā |
varēṇaiva varagg̐ spr̥ṇōti |
ātmā hi varāḥ |
ēkaviḡsatirdakṣiṇā dadāti |
ēkaviḡsō vā itaḥ svargō lōkaḥ |
pra svargaṃ lōkamāpnōti || 28 ||

asāvāditya ēkaviḡśaḥ |
amumēvādityamāpnōti |
śataṃ dadāti |
śatāyuh puruṣaḥ śatēndriyaḥ |
āyūṣyēvēndriyē pratitiṣṭhati |
śahasraṃ dadāti |
śahasrasammitaḥ svargō lōkaḥ |
svargasya lōkasyābhijityai |
anviṣṭakam dakṣiṇā dadāti |
sarvaṇi vayāḡsi || 29 ||

sarvasyāptyai |
sarvasyāvaruddhyai |
yadi na vindēta |
manthānētāvātō dadyādōdanān vā |
aśnutē taṃ kāmam |
yasmai kāmāyāgniścīyatē |
paṣṭhauhīm tvantarvatīm dadyāt |
sā hi sarvaṇi vayāḡsi |
sarvasyāptyai |
sarvasyāvaruddhyai || 30 ||

hiraṇyaṃ dadāti |
hiraṇyajyōtirēva svaṅgaṃ lōkamēti |
vāsō dadāti |
tēnāyuh pratiratē |
vēditṛt̥iyē yajēta |
triṣatyā hi dēvāḥ |
sa s̥atyamaṅniṃ cinutē |
tadētatpāsubandhē brāhmaṇaṃ brūyāt |
nētārēṣu yajñēṣu |
yō ha vai catuṛhōtṛnanusavaṇaṃ
tārpavitavyāṅ veda || 31 ||

tr̥pyāti prajayā paśubhiḥ |
upainaḡ sōmapīthō nāmati |
ētē vai catuṛhōtārō'nusavaṇaṃ tārpavitavyāṅ |
yē brāhmaṇā bahūvidaḥ |
tēbhyō yaddakṣiṇā na nayēt |
duriṣṭagg syāt |
aṅnimāsya vṛñjīran |
tēbhyō yathāśraddhaṃ dadyāt |

sviṣṭamēvaitatkriyatē |
nāsyāgnim vṛñjatē || 32 ||

hiraṇyēṣṭakō bhāvati |
yāvāduttamamaṅgulikāṇḍam yajñaparūṣā sammitam |
tējō hiraṇyam |
yadi hiraṇyam na vindēt |
śarkārā aktā upādadyāt |
tējō gḥṛtam |
satējasamēvāgnim cinutē |
agnim citvā saūtrāmaṇyā
yajēta maitrāvaruṇyā vā |
vīryēṇa vā ēṣa vyṛddhyatē |
yō'gnim cinutē || 33 ||

yāvādēva vīryām |
tadāsmindadhāti |
brahmaṇaḥ sāyujyaḥ salōkatāmāpnōti |
ētāsāmēva dēvatānāḥ sāyujyam |
sārṣṭitāḥ samānalōkatāmāpnōti |
ya ētamagnim cinutē |
ya ū cainamēvaṃ vēdā |

ētaḍēva sāvitṛē brāhmaṇam |

athō nācīkētē || 34 ||

hōtā catuṛhōtṛṇāg sruṭiscākāra vā bhavantyagniṣṭōmēnā''pnōti
vayāḡsiḥ vayāḡsiḥ sarvaśyā''ptyaiḥ sarvaśyā'vāruddhyaḥ veda
vr̥ñjatē cinuṭē navā ca || 5 ||

yaccāmṛtaṃ yacca martyāṃ |

yacca prāṇitī yacca na |

sarvāstā iṣṭākāḥ kṛtvā |

upā kāmāduḡhā dadhē |

tēnaṣiṇā tēna brahmaṇā |

tayā dēvatayā'ṅgiraśvaddhruvā sīda |

sarvāḥ striyaḥ sarvāṅpuḡsaḥ |

sarvaṃ na strīpumaṃ ca yat |

sarvāstāḥ |

yāvantaḥ pāḡsavō bhūmēḥ || 35 ||

saṅkhyātā dēvamāyayā |

sarvāstāḥ |

yāvantaḥ ūśāḥ paśūnām |

pṛthivyām puṣṭiṛhitāḥ |

sarvāstāḥ |

yāvātīḥ sikātāḥ sarvāḥ |
aphsvāntaśca yāḥ śritāḥ |
sarvāstāḥ |
yāvātīḥ śarkārā dhṛtyai |
asyāṃ pṛthivyāmadhi || 36 ||

sarvāstāḥ |
yāvāntō'śmānō'syāṃ pṛthivyām |
pratiṣṭhāsu pratiṣṭhitāḥ |
sarvāstāḥ |
yāvātīrvīrudhaḥ sarvāḥ |
viṣṭhitāḥ pṛthivīmanu |
sarvāstāḥ |
yāvātīrōṣadhīḥ sarvāḥ |
viṣṭhitāḥ pṛthivīmanu |
sarvāstāḥ || 37 ||

yāvāntō vanaśpatāyaḥ |
asyāṃ pṛthivyāmadhi |
sarvāstāḥ |
yāvāntō grāmyāḥ paśavaḥ sarvāḥ |
āraṇyāśca yē |

sarvāstāḥ |

yē dvīpādaścatur̥spādaḥ |

apāda' udarasarpināḥ |

sarvāstāḥ |

yāvādāñjanamucyatē || 38 ||

dēvatrā yaccā mānuṣam |

sarvāstāḥ |

yāvātkṛṣṇāyāsaḡ sarvām |

dēvatrā yaccā mānuṣam |

sarvāstāḥ |

yāvāllōhāyāsaḡ sarvām |

dēvatrā yaccā mānuṣam |

sarvāstāḥ |

sarvaḡ sīsaḡ sarvaḡ trapu' |

dēvatrā yaccā mānuṣam || 39 ||

sarvāstāḥ |

sarvaḡ hiraṇyaḡ rajatam |

dēvatrā yaccā mānuṣam |

sarvāstāḥ |

sarvaḡ suvarṇaḡ haritam |

dēvatrā yaccā mānuṣam |
sarvāstā iṣṭākāḥ kṛtvā |
upā kāmādughā dadhē |
tēnaṣṣiṇā tēna brahmaṇā |
tayā dēvatāyā'ngiraṣvaddhruvā sīda || 40 ||

bhūmēradhi viṣṭhitāḥ pṛthivīmanu sarvāstā ucyatē mānuṣaḡ sīda || 6 ||

yaccā striyaḥ pāḡsava ūṣāssikatāśśarkarā aśmānō vīrudha
ōśadhīrvanaṣpatāyō grāmyā yē dvīpādō yāvādāñjanaṃ
yāvātkṛṣṇā'yāsaḡ lōhā'yāsaḡ sīsaḡ hirānyaḡ suvarṇaḡ
haritamaṣṭādaśa ||

sarvā diśō dikṣu |
yaccāntarbhūtam pratiṣṭhitam |
sarvāstā iṣṭākāḥ kṛtvā |
upā kāmādughā dadhē |
tēnaṣṣiṇā tēna brahmaṇā |
tayā dēvatāyā'ngiraṣvaddhruvā sīda |
āntarikṣaṃ ca kēvālam |
yaccāsminnāntarāhitam |
sarvāstāḥ |
āntarikṣyaśca yāḥ prajāḥ || 41 ||

gandharvāphsarasāśca yē |
sarvāstāḥ |
sarvānudārānthśalilāṅ |
antarikṣē pratiṣṭhitān |
sarvāstāḥ |
sarvānudārānthśalilān |
sthāvarāḥ prōṣyāśca yē |
sarvāstāḥ |
sarvām dhuniḡ sarvāndhvaḡsān |
himō yaccā śīyatē || 42 ||

sarvāstāḥ |
sarvānmarīcīṅ vitātān |
nīhārō yaccā śīyatē |
sarvāstāḥ |
sarvā vidyutaḥ sarvānthstanayitnūn |
hrādunīryaccā śīyatē |
sarvāstāḥ |
sarvāḥ sravāntīḥ saritāḥ |
sarvāmaphsucaram ca yat |
sarvāstāḥ || 43 ||

yāśca kūpyā yāśca nādyāḥ samudriyāḥ |
yāśca vaiśantīruṭa prāśacīryāḥ |
sarvāstāḥ |
yē cōttiṣṭhānti jīmūtāḥ |
yāśca varṣānti vṛṣṭayāḥ |
sarvāstāḥ |
tapastēja ākāśam |
yaccākāśē pratiṣṭhitam |
sarvāstāḥ |
vāyumaḥ vayāḅsi sarvāṇi || 44 ||

antarikṣacaram ca yat |
sarvāstāḥ |
agniḅ sūryaḅ caṇdram |
mītram varuṇaḅ bhagaḅ |
sarvāstāḥ |
satyagg śraḍdhāḅ tapō damāḅ |
nāmā rūpaḅ ca bhūtānām |
sarvāstā iṣṭākāḅ kṛtvā |
upā kāmaḍughā dadhē |

tēnaṣṣiṇā tēna brahmaṇā |

tayā dēvatayā'ngiraṣvaddhruvā sīda || 45 ||

prajā himō yaccā śīyatē sarvāstāssarvāṇi brahmaṇaikāṃ ca || 7 ||

diśō'ntarikṣamāntarikṣyā udārānūdārāndhunim maricīn

vidyutāssravāntīryāśca yē ca tapō vāyumaṅniḡ satyaṃ pañcādaśa ||

sarvāndivaḡ sarvāndēvāndivi |

yaccāntarbhūtaṃ pratiṣṭhitam |

sarvāstā iṣṭākāḥ kṛtvā |

upā kāmādughā dadhē |

tēnaṣṣiṇā tēna brahmaṇā |

tayā dēvatayā'ngiraṣvaddhruvā sīda |

yāvātīstārākāḥ sarvāḥ |

vitātā rōcanē divi |

sarvāstāḥ |

rcō yajūḡṣi sāmāni || 46 ||

aṭharvāṅgiraśāśca yē |

sarvāstāḥ |

itihāsapurāṇaṃ ca |

sarpadēvajanaśca yē |

sarvāstāḥ |

yē ca lōkā yē cālōkāḥ |
antarbhūtaṃ pratiṣṭhitam |
sarvāstāḥ |
yaccā brahma yaccābrahma |
antarbrahmanpratiṣṭhitam || 47 ||

sarvāstāḥ |
ahōrātrāṇi sarvāṇi |
ardhamāsāgścā kēvalān |
sarvāstāḥ |
sarvānṛtūnthsarvānmāsān |
saṃvathsaram ca kēvalam |
sarvāstāḥ |
sarvaṃ bhūtaḡ sarvaṃ bhavyām |
yaccātō'dhi bhaviṣyati |
sarvāstā iṣṭākāḥ kṛtvā |
upā kāmādughā dadhē |
tēnaṣiṇā tēna brahmaṇā |
tayā dēvatayā'ngiraṣvaddhruvā sīda || 48 ||
sāmāni brahmanpratiṣṭhitam kṛtvā trīṇi ca || 8 ||

divaṃ tāṛakā ṛca' itihāsapurāṇaṃ ca yē ca
yaccā' hōrātrāṇyrtūnbhūtaṃ navā ॥

ṛcāṃ prācī mahatī digūcyatē |
dakṣiṇāmāhuryajuṣāmapārām |
athārvaṇāmaṅgirasāṃ praṭicī |
sāmnāmudicī mahatī digūcyatē |
ṛgbhiḥ pūrvāhṇē divi dēva iyatē |
yajurvēdē tiṣṭhati madhyē ahnaḥ |
sāmaṇvēdēnāstamayē mahīyatē |
vēdairaśūnyastribhirēti sūryaḥ |
ṛgbhyō jātāg sarvaśō mūrtimāhuḥ |
sarvā gatiryājuṣī haiva śaśvat ॥ 49 ॥

sarvaṃ tējāḥ sāmarūpyaḥ ha' śaśvat |
sarvaḥ hēdaṃ brahmaṇā haiva sṛṣṭam |
ṛgbhyō jātaṃ vaiśyaṃ varṇāmāhuḥ |
yajurvēdaṃ kṣātriyasyāhuryōnim |
sāmaṇvēdō brāhmaṇānāṃ prasūtiḥ |
pūrvē pūrvēbhyō vacā' ētadūcuḥ |
ādaṛśamaḡniṃ cinvānāḥ |
pūrvē viśvasṛjō' mṛtāḥ |

śaṭam vaṛṣasaḥsrāṇi |
dīkṣitāḥ satramāsata || 50 ||

tapā āsīdgr̥hapātiḥ |
brahmā brahmā'bhāvathsvayam |
satyaḡ ha hōtaiṣāmāsīt |
yadvīśvasṛja āsata |
amṛtāmēbhya udāgāyat |
sahasraṃ parivathsarān |
bhūtaḡ hā prastōtaiṣāmāsīt |
bhaviṣyatprati cāharat |
prāṇō adhvar̥yurābhavat |
idaḡ sarvaḡ siṣāsataṃ || 51 ||

apānō vidvānāvṛtaḥ |
prati prātiṣṭhadadhvarē |
ārtavā upagātāraḥ |
sadyā ṛtavō'bhavan |
ardhamāsāśca māsāśca |
camaśadhvar̥yavō'bhavan |
aśaḡsadbrahmaṇastējaḥ |
acchāvākō'bhāvadyaśaḥ |

ṛtamēṣām praśāstā''sīt |
yadvīśvasṛjā āsāta || 52 ||

ūrgrājānamudāvahat |
dhruvagōpaḥ sahō'bhavat |
ōjō'bhyaṣṭaudgrāvṇṇaḥ |
yadvīśvasṛjā āsāta |
apācitiḥ pōtriyāmayajat |
nēṣṭriyāmayajattviṣiḥ |
āgnīddhrādviduṣī satyam |
śraddhā haivāyajathsvayam |
irā patnī vīśvasṛjām |
ākūtirapinaḍḍhaviḥ || 53 ||

idhmaḡ ha kṣuccaibhya ugrē |
tr̥ṣṇā cāvāhatāmubhē |
vāgēṣāḡ subrahmaṇyā''sīt |
chandōyōgān vijānatī |
kaḷpaṭantrāṇi tanvānā'haḥ |
saḡgsthāścā sarvaśaḥ |
ahōrātrē paśupālyau |
muḥūrtāḥ prēṣyā abhavan |

mṛtyustadābhavaddhātā |
śamitōgrō viśam patiḥ || 54 ||

viśvasṛjāḥ prathamāḥ satramāsata |
sahasrāsamaḥ prasūtēna yantāḥ |
tatō ha jajñē bhuvānasya gōpāḥ |
hiraṇmayāḥ śakunirbrahma nāmā |
yēna sūryastapāti tējasēddhaḥ |
pitā putrēṇa pitṛmān yōniyōnau |
nāvēdavinmanutē taḥ br̥hantām |
sarvānubhumātmānaḥ samparāyē |
ēṣa nityō mahimā br̥hmaṇasyā |
na karmāṇā vardhatē nō kaṇiyān || 55 ||

tasyaivātmā pādavittam viditvā |
na karmāṇā lipyatē pāpakēna |
pañcāpañcāśatastrivṛtāḥ samvathsarāḥ |
pañcāpañcāśataḥ pañcadaśāḥ |
pañcāpañcāśataḥ saptadaśāḥ |
pañcāpañcāśata ekaviḡśāḥ |
viśvasṛjāḥ sahasrāsamvathsaram |
ētēna vai viśvasṛjā idam viśvāmasṛjanta |

yadviśva₂masṛjanta |
tasmādviśva₂sṛjaḥ |
viśva₂mēnānanu prajāyatē |
brahmaṇaḥ sāyūjyaḡ salōkatāṃ yanti |
ētāsāmēva dēvatānāḡ sāyūjyam |
sārṣṭitāḡ samānalōkatāṃ yanti |
ya ētadūpayanti |
yē cainaṭprāhuḥ |
yēbhyaścainaṭprāhuḥ |
ōm || 56 ||

śaśvādāsata₂ siśāsata₂māsata₂ ha₂viṣpatiḥ
kaniyāntasmādviśva₂sṛjō'ṣṭau ca || 9 ||

tubhyaṃ dēvēbhyastapāsā dēvēbhyō brahma₂ vai catuṛhōtārō
yaccā'mṛtaḡ sarvā diśō dikṣu sarvāndivamṛcāṃ prācī navā || 9 ||

tubhyaṃ tapāsā tā vā ētāḥ pañca₂ hiranyaṃ dadāti sarvā diśastapa
āsīdgrhapātiṣṣatpañcāśat || 56 ||

tubhyamōm ||

|| hariḥ ō(3)m ||

|| iti kṛṣṇayajurvedīya taittirīya brāhmaṇē ṛtīyāṣṭakē
dvādaśaḥ praśnaḥ samāptaḥ ||